

**Stanowisko Rady Przejrzystości
nr 19/2012 z dnia 16 kwietnia 2012 r.
w sprawie zmiany sposobu lub poziomu finansowania świadczenia
gwarantowanego „Uzdrowskie leczenie sanatoryjne dorosłych,
uzdrowska rehabilitacja dla dorosłych w sanatorium
uzdrowskim”**

Rada Przejrzystości uznaje za zasadną zmianę sposobu lub poziomu finansowania świadczenia gwarantowanego „Uzdrowskie leczenie sanatoryjne dorosłych, uzdrowska rehabilitacja dla dorosłych w sanatorium uzdrowskim”. Proponowana zmiana polega na przyjęciu zasady, iż wysokość dopłaty pacjenta z tytułu kosztów zakwaterowania i żywienia w uzdrowsku będzie wprost proporcjonalna do rocznego, wyliczonego przez Prezesa GUS dla poprzedniego roku kalendarzowego, wskaźnika cen towarów i usług.

Przedmiot zlecenia

Zlecenie Ministra Zdrowia dotyczące przygotowania rekomendacji Prezesa AOTM w sprawie zmiany poziomu finansowania świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu leczenia uzdrowskiego (uzdrowskie leczenie sanatoryjne dorosłych, uzdrowska rehabilitacja dla dorosłych w sanatorium uzdrowskim) na podstawie art. 31 e Ustawy, wpłynęło do Agencji 27 lutego 2012 roku, pismem MZ-OZ-073-26847-6/ASU/12. Zmiana poziomu finansowania polega na corocznym podnoszeniu odpłatności pacjenta za koszty żywienia i zakwaterowania w sanatorium uzdrowskim za jeden dzień pobytu, określonego w przepisach rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 roku w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu lecznictwa uzdrowskiego (Dz. U. Nr 139, poz. 1136, z późn. zm.), o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług ogłaszany przez Prezesa GUS w Monitorze Polskim za rok poprzedni.

Problem zdrowotny

Świadczenia w ramach uzdrowskiego leczenia sanatoryjnego dorosłych udzielane są w następujących kierunkach leczniczych: choroby ortopedyczno – urazowe (ortopedia), choroby układu nerwowego (neurologia), choroby reumatologiczne (reumatologia), choroby kardiologiczne i nadciśnienie (kardiologia), choroby naczyń obwodowych, choroby górnych dróg oddechowych (laryngologia), choroby dolnych dróg oddechowych (pulmonologia), choroby układu trawienia (gastroenterologia, hepatologia), cukrzyca (diabetologia), otyłość, choroby endokrynologiczne, osteoporoza, choroby skóry (dermatologia), choroby kobiece (ginekologia), choroby nerek i dróg moczowych (nefrologia i urologia), choroby krwi i układu krwiotwórczego (hematologia), choroby oka i przydatków oka (choroby okulistyczne), w zależności od kierunku leczniczego uzdrowska.

Świadczenia w ramach uzdrowskiej rehabilitacji dla dorosłych w sanatorium uzdrowskim udzielane są w następujących kierunkach leczniczych: choroby ortopedyczno – urazowe (ortopedia),

choroby reumatologiczne (reumatologia), choroby układu krążenia (kardiologia), cukrzyca (diabetologia), choroby dolnych dróg oddechowych (pulmonologia).

Opis ocenianego świadczenia

„Uzdrowskie leczenie sanatoryjne dorosłych” oraz „Uzdrowska rehabilitacja dla dorosłych w sanatorium uzdrowskim” są świadczeniami gwarantowanymi, finansowanymi ze środków publicznych w ramach lecznictwa uzdrowskiego, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 8 Ustawy, na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 roku w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu lecznictwa uzdrowskiego oraz zarządzenia Prezesa NFZ nr 66/2011. W ramach tych świadczeń, pacjenci mają zapewnioną opiekę lekarsko - pielęgniarską oraz zabiegi z wykorzystaniem naturalnych surowców leczniczych.

Zgodnie z art. 33 Ustawy o Świadczeniach Opieki Zdrowotnej, leczenie uzdrowskie albo rehabilitacja uzdrowska przysługuje świadczeniobiorcy na podstawie skierowania wystawionego przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, które wymaga potwierdzenia przez oddział wojewódzki Funduszu. Świadczeniobiorca ponosi koszty przejazdu na leczenie uzdrowskie albo rehabilitację uzdrowską i z leczenia uzdrowskiego albo rehabilitacji uzdrowskiej oraz częściową odpłatność za wyżywienie i zakwaterowanie w sanatorium uzdrowskim, uzależnioną od wybranego standardu pokoju. Podmiot zobowiązany do finansowania świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych pokrywa do wysokości określonej w umowie oddziału wojewódzkiego Funduszu z sanatorium uzdrowskim różnicę kosztów wyżywienia i zakwaterowania ubezpieczonego.

W przypadku ocenianych świadczeń, refunduje się ze środków publicznych koszty wyżywienia i zakwaterowania w sanatorium uzdrowskim młodzieży do ukończenia lat 18, a jeżeli kształcą się dalej – do ukończenia lat 26, dzieci niepełnosprawnych w znacznym stopniu - bez ograniczenia wieku, a także dzieci uprawnionych do renty rodzinnej (art. 33 ust. 4 ustawy o Świadczeniach Opieki Zdrowotnej Dz. U. z 2008 r. Nr 164 poz 1027) oraz pracowników zakładów wymienionych w załączniku nr 4 do ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20, z późn. zm.), zatrudnionych w tych zakładach w dniu 28 września 1997 r. lub przed tą datą, a także pracownikom zatrudnionym w zakładach, zgodnie z art. 1 ust. 3 tej ustawy.

Koszty częściowej odpłatności są rozliczane wg stawki dziennej dla pobytu w pokoju dwuosobowym bez pełnego wężła higieniczno-sanitarnego.

Alternatywne świadczenia

Nie dotyczy

Skuteczność kliniczna

Nie dotyczy

Bezpieczeństwo stosowania

Nie dotyczy

Stosunek kosztów do uzyskiwanych efektów zdrowotnych

Nie dotyczy

Wpływ na budżet płatnika publicznego

Proponowana w zleceniu Ministra Zdrowia zmiana będzie miała charakter stały, a wysokość dopłaty świadczeniobiorcy oraz NFZ/MZ będzie zależna od rocznego, aktualnego za poprzedni rok kalendarzowy, wskaźnika cen towarów i usług.

Wielkości proponowanej zmiany dopłaty pacjenta/NFZ/MZ oszacowano na podstawie publikowanego przez GUS wskaźnika cen towarów i usług za ostatni rok kalendarzowy 2011, który wyniósł 4,3 %.

Na podstawie przeprowadzonych oszacowań wzrostu dopłat do kosztów żywienia i zakwaterowania w zakresie uzdrowskiego leczenia sanatoryjnego dorosłych oraz uzdrowskiej rehabilitacji dla dorosłych w sanatorium uzdrowskim, przeprowadzonej na podstawie przyjętego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych GUS za rok 2011, wysokość zmiany poziomu dopłaty pacjenta (za turnus) może wynieść, w zależności od wybranego standardu zakwaterowania, w przypadku uzdrowskiego leczenia sanatoryjnego dorosłych, od 10,5 do 21 PLN w sezonie zimowym oraz od 10,5 do 31,50 w sezonie letnim, a w w przypadku uzdrowskiej rehabilitacji dla dorosłych w sanatorium uzdrowskim od 14 do 28 PLN w sezonie zimowym oraz od 14 do 42 PLN w sezonie letnim.

Zmiana poziomu dopłaty NFZ/MZ (za turnus) w przypadku finansowania dopłat do leczenia uzdrowskiego dla pacjentów pracujących przy azbeście oraz pacjentów w wieku od 18 r.ż. do 26 r.ż. uprawnionych do korzystania ze wspomnianej dopłaty, wyniesie w przypadku uzdrowskiego leczenia sanatoryjnego dorosłych 10,5 PLN niezależnie od sezonu, a w przypadku uzdrowskiej rehabilitacji dla dorosłych w sanatorium uzdrowskim 14 PLN niezależnie od sezonu.

Dodatkowe wydatki NFZ/MZ przy zakładanym stałym poziomie realizacji świadczeń w ramach uzdrowskiego leczenia sanatoryjnego dorosłych oraz uzdrowskiej rehabilitacji dla dorosłych w sanatorium uzdrowskim, przy zakładanym stałym wskaźniku inflacji na poziomie roku 2011 mogą wynieść w latach kolejnych w przypadku pacjentów pracujących wcześniej przy azbeście od ok. 5,5 tys. PLN do ok. 16 tys. PLN oraz w przypadku pacjentów pomiędzy 18, a 26 r.ż. uprawnionych do refundacji dopłaty do kosztów żywienia i zakwaterowania ok. 15 tys. PLN, co biorąc pod uwagę liczbę potencjalnych pacjentów, w sumie skutkuje prawdopodobnym wzrostem wydatków NFZ/MZ z tytułu omawianej zmiany w wysokości 30 762 PLN w skali 1 roku.

Należy jednak zwrócić uwagę, iż wysokość dopłaty pacjenta oraz refundacji dopłaty NFZ/MZ (w przypadku uprawnionych do ulgi pacjentów 18-26 r.ż. oraz pacjentów pracujących przy azbeście) do leczenia uzdrowskiego zależna jest od aktualnego wskaźnika cen towar i usług i może zmieniać się w kolejnych latach, w niemożliwym do przewidzenia zakresie.

Rekomendacje innych instytucji dotyczące ocenianego świadczenia

Nie dotyczy

Dodatkowe uwagi Rady

Rada zwraca uwagę, że w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu lecznictwa uzdrowskiego (Dz.U.Nr 139, poz. 1136 z późn zm.) w paragrafie 3.1 stwierdza się, że „świadczenia gwarantowane obejmują także 1) uzdrowskie leczenie szpitalne dzieci w wieku od 3 do 18 lat; 2) uzdrowskie leczenie sanatoryjne dzieci w wieku od 7 do 18 lat; 3) uzdrowskie leczenie sanatoryjne dzieci w wieku od 3 do 6 lat pod opieką dorosłych”. Żaden jednak akt prawny nie definiuje jednoznacznie uprawnień do lecznictwa uzdrowskiego osób niepełnosprawnych bez względu na ich wiek. Możliwe także, że grupa osób, które poniosły uszczerbek na zdrowiu z powodu zagrożenia azbestozą nie jest jedyną grupą uprawnioną do większej refundacji ze środków publicznych kosztów żywienia i zakwaterowania w sanatorium uzdrowskim i że istniejące przepisy przyznają również pewne szczególne uprawnienia innym grupom społecznym lub zawodowym do leczenia uzdrowskiego (np. inwalidzi wojenni). Zdaniem Rady wszelkie inicjatywy i działania zmierzające do zdefiniowania poziomu finansowania lecznictwa uzdrowskiego powinny mieć charakter całościowy, tak aby nie ulegało najmniejszych wątpliwości, kto i z jakich powodów ma prawo do bezpłatnego korzystania z lecznictwa uzdrowskiego, a kto i w jakim wymiarze jest zobowiązany do współpłacenia.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, Rada Przejrzystości przyjęła stanowisko jak na wstępie.

.....
[Redacted]
[Redacted]

Tryb wydania stanowiska

Stanowisko wydano na podstawie art. 31e ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, z uwzględnieniem raportu AOTM-DS-DKTM-431-01-2012 „*Uzdrowskie leczenie sanatoryjne dorosłych, Uzdrowska rehabilitacja dla dorosłych w sanatorium uzdrowskim, zmiana poziomu finansowania*”. Warszawa, kwiecień 2012.